

Klöverhumla

Klöverhumlan är långtungad och därför duktig på att pollinera ärtväxter och klöver. Foto: Dan Mangsbo

KLÖVERHUMLAN var fram till 1960-talet vanlig i odlingslandskapet över stora delar av landet men har sedan dess minskat kraftigt och är numera försvunnen från större delen av södra Sverige. Den finns fortfarande kvar i Jämtland och de övriga norrländska landskapen men det har skett en minskning även här.

Med sin långa tunga är klöverhumlan specialiserad på att suga nektar från klöver och småblommiga ärtväxter. Den är beroende av kontinuerlig tillgång på blommor under sommarmånaderna och har drabbats negativt av omläggningen från höhantering till ensilage samt att skörden regelmässigt sker före rödklöverblomningen för att få ett så högt näringsinnehåll som möjligt. Därmed har klöverhumlans viktigaste näringsresurs minskat vilket gör att humlesamhällena kan drabbas av matbrist under högsommaren.

Generellt gynnas klöverhumlan och andra pollinerande insekter av variationsrika jordbrukslandskap med en blandning av åker, äng och betesmarker och gott om blommande växter.

FÖR ATT GYNNA klöverhumlan och andra pollinerande insekter kan man vid

första vallskörden spara en remsa där örterna tillåts blomma. Då skapas blomrika kantzoner där humlorna kan hitta mat även under högsommaren. Sparade remsor längs med bryn och skogskanter är också viktiga för den gröna infrastrukturen eftersom de kan fungera som spridningskorridorer och knyta ihop värdefulla miljöer i jordbrukslandskapet. Den sparade remsan skördas senare i samband med sista vallskörden. Ifall man har god tillgång på gräsmarker för vinterfoder så gynnas pollinerande insekter generellt av senarelagd skörd i juli-augusti.

Senarelagd skörd är speciellt lämpligt på gräsmarker som börjat magras ut och börjat få inslag av ängsmarksflora.

DET ÄR VIKTIGT ATT åtgärder för att gynna pollinerande insekter ligger i linje med de villkor man sökt ersättningar för inom jordbruksstöden. Till exempel ska en aktiv jordbruksåtgärd utföras varje år för att man ska vara berättigad till gårdsstöd. Därför är det viktigt att lämnade remsor där klöver och andra örter får gå i blom, skördas eller slås av senast 31 oktober varje år. Även om det generellt är bra för pollinerande insekter om örter tillåts blomma färdigt så finns det platser där det är olämpligt

att låta växter sätta frön. Om det exempelvis växer svärbekämpade ogräs eller invasiva arter i åkerkanten så riskerar dessa att sprida sig ut i åkermarken om man skördar senare på året.

En åtgärd som kan göra stor nytta för vilda djur, växter och pollinerare är om man vid första skörden lämnar en kantzon i åkerkanten. Då finns det blommor så att de pollinerande insekterna kan hitta mat även under högsommaren. Den kvarlämnade remsan skördas senare i samband med andra eller tredje skörden.

Foto: Ninni Nordlund